№ 255 5 დეკემბერი, კვირა. 1866—1882 5 დეკემბერი, კვირა. № 255.

რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე თ. ივ. მუხრანსკის სახლში, კლუბის ქვემოთ.

ხელის-მოწერა

მიიღება თვითონ „დროების" რედაქციაში, ქუთაისში: ჭილაძის (გერასიმის) წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: Въ Тифлисъ, въ редакцію „Дроэба".

„დროების" ფასი:

მთელის წლისა . . .	9 მან.	სამის თვისა . . .	3 მან
ექვსის თვისა . . .	5 მან.	ერთის თვისა . . .	1 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ფასი განცხადებისა.

დიდის ასოებით, ასოზე 1 კაპ., [illegible] ასოზე ნახევარი კაპ., [illegible] სტრიქონზე 8 კაპ.

თუ ხელნაწერები მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დაუბეჭდავად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილს რედაქცია უკან არ დაუბრუნებს ავტორს.

განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

ქუთაისში განცხადება მიიღება ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში.

ცალკე ნომერი „დროებისა" ღირს ერთი შაური.

დღესასწაულის გამო შემდეგი №-რი „დროებისა" გამოვა ოთხშაბათს, 8 დეკემბერს.

საზაფხულო თეატრი.

ოთხშაბათს, 8 დეკემბერს

აბონემენტის რიცხვში

ბენეფისი

კ. ს. მესხისა

ქართული დრამატიული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება

საფლობლო

დრამა 5 მოქმ. და 7 სურათად ფრანც. გადმოკ. თ. დ. გ. ერისთვის მიერ.

მონაწილეობას მიიღებს

ქნ. ბ. ა. ავალოვისა.

ბილეთების ყიდვა შეიძლება კასირს ნ. ვ. პეტროვსკისთან.

დასაწყისი 8 საათზედ.

ტელეგრამმა

(„ხალხთა-შორის ტელეგრაფის სააგენტოსი")

3 ს დეკემბერს.

ეკატირინბურგი. გუშინ გაგზავნეს პეტერბურღში 131 ფუთი ურალის ოქროსი.

ოდესა. ერთი წარმომადგენელი ექსპორტის კანტორისა (სამზღვარ გარეთ გადასატან საქონლის კანტორა) რეინგერცი დაიმალა, და თან 300,000 მან. წაიღო.

სტამბოლი. გავრცელდა პროკლამაციები გაუწყებელნი ხონთქრის გადაგდებისა ტახტიდან. ოსმან-ფაშამ აღმოაჩინა შეთქმულობა სოფტებისა ხონთქრის წინააღმდეგ. რამდენიმე სოფტები დატუსაღებულია და გამოძიება შიდის. ხალხში დიდი უკმაყოფილებაა.

ლონდონი. გლადსტონის მაგივრად ფინანსთა მინისტრად დაინიშნა ჩაილდერსი, გლადსტონი დარჩება პირველ მინისტრად.

რომი. სტატს სეკრეტარი გირსი იტალიიდან პირდაპირ გადავიდა პალერმოში.

პეტერბურღი. „გოლოსი"-ს ცნობიდამ სჩანს, რომ რეინგერცი, რომელიც 300,000 მანეთით გაქრა ადესიდამ ამ წელში პირველი ექსპერტი-ექსპორტერი იყო ადესაშიო; მან გაგზავნა სამზღვარ გარეთ 4,800,000 ფუთი მეტი პური (ხორბალი) და გარდიხადა 24,000 მან. მარტო კაპეიკობაია გადასახადით.

ღვიური

გასული თვის, 30-ს ტფილისის მმართლ-მადიდებელ სასულიერო სემინარიამ იდღესასწაულა მეორე წელი მასთან დაარსებულ კეთილის-მიზნებით ძმობისა, რომელიც აძლევს შემწეობას სემინარიის ღარიბებს მოწაფეთ. ამ სემინარიისათვის ძვირფასს დღეს დაესწრო ყოვლად-უსამღვდელოესი ეგზარხოსი პავლე, რომელმანც წირვის შემდეგ გრძნობიერის სიტყვით მიმართა შეკრებილ საზოგადოებას. ამის შემდეგ ყოვლად-უსამღვდელოესი პავლე, ბესარიონი, ეპისკოპოსი მეგრელიისა, ღენ.-ლეიტ. დ. ს. სტაროსელსკი და სხვანი იქ მყოფნი გაემართნენ სემინარიის საქტო ზალაში, სადაც სეკრეტრის ნიკიფოროვისაგან წაკითხულ იქმნა ანგარიში ძმობის მოქმედებისა 1881—1882 წ.

აღმოჩნდა, რომ ძმობა შესდგება სულ 91 წევრთაგან. ძმობის მფარველად არის საქართველოს ეგზარხოსი პავლე. ძმობას აქვს ამ ჟამად ნაღდ ფულად 1,565 მ. 3 კ. გასულ წლიდამ დარჩომილი 1,060 მ., ამ ფულს მიემატებია სხვა-და-სხვა შემოსავლიდამ—სულ წელს ძმობას ჰქონია 2,280 მ. 65 კ., ამ ჯამიდამ მიუღიათ ძმობისაგან შემდეგ მოწაფეთ შესაწევარი: ფანჯაველიძეს—58 მან., მღლრაძეს—50 მ., მაჭავარიანს—56 მ., დევიძეს—55 მ., ფხაკაძეს—40 მ., მაღლაკელიძეს—35 მ., ლორთქიფანიძეს—45 მ., ჭაეჭანიძეს—35 მ., შანიძეს—33 მ., კანდელაკს—24 მ.; ამას გარდა ერთდროულად მიეცათ სემინარიის სხვა ღარიბ მოწაფეთ 251 მ. და 13მ. 74 კ. სასულიერო სასწავლებლის ობოლ მოწაფეთ მიღების დროს.

ამათ გარდა, იყო კიდევ სხვა ხარჯებიც—28 მ. 89 კ. და სულ ეს გასავალი რომ გავიღეთ ამ ჟამად, როგორც ზემოდ არის ნაჩვენები ძმობას ხელთ აქვს 1,565 მან. და 3 კ.—იმ დღესვე განაცხადეს რამდენიმე პირთ ძმობაში წევრად შერიცხვა, სხვათა შორის მეგრელის ეპისკოპოსმა ბესარიონმა, ღენ. ლეიტ. სტაროსელსკიმ, რომელმაც მოახსენა კრებას, რომ კავკასიის მთავარ-მმართებელმა დონდუკოვ-კორსაკოვმა მიანდო მას ძმობისათვის გადასაცემად 100 მან. აქვე რამოდენიმე პირთ გადაიხადეს ხვედრი საწევრო ფული და სხვათაშორის ყოვლად უსამღვდელოესმა პავლემ ერთხნობით შესწირა 100 მ. და 25 მან. ღენ. ლეიტ. სტაროსელსკიმ. ამის შემდეგ არჩეულ იქმნა განმკარგულებელი კამიტეტი ძმობისა ექვს პირთაგან; ხმის უმეტესობით აირჩიეს:

„დროების" ფელეტონი, 5 დეკემბ.

საკვირაო მასლაათი

თუ თქვენც დამეთანხმებით, ბ-ნს მეისნერს ძალიან გემოვნება ჰქონია. იმას მოსწონებია ჩვენი კახეთი, იმისი [illegible]ვა, მდებიარება, მისი მინდვრები, [illegible]თები და მდინარენი. მაგრამ ყველაზედ ძალიან გასტკბობია... იცით რა?... [illegible]ხური ღვინის გემო და მეტადრე ის [illegible]ულები, რომლის ჩაჩხრიალებაც შეძლიან ამ ღვინოს ყოველი ხერხიანი და „ყოჩაღი" კაცის ჯიბეში. დიაღ, ძალიან მოსწონებია კახეთი!... მადლობა ღმერთს, გარეულებს ჩვენი [illegible]ოვნება, ჩვენი ხალხი თავისი ენით, [illegible]ულებითა და წადილებით თუ არ [illegible]ტნავებათ, ჩვენი ქვეყნის კუთხეები [illegible]მ მაინც მოსწონთ. ესეც კაი ღვთის [illegible]ლობაა, თქვენმა მზემ; მაგრამ ახა[illegible] ამბავი კი არ არის.

[illegible]მას აქეთ, რაც ხმელეთს თავისს [illegible]რი მიეცა და კავკასიამ აიმაღლა [illegible]ვი ამაყად, ყოველი ხალხი ელტოდა უაზიბეგისა და იალბუზის კალთები[illegible]მ თავის ამოსაფარებლად. და რამდენადაც ეს ადვილად ასახსნელი [illegible]ტოლვა ძრიელი იყო, იმდენად მასში [illegible]ტებოდა ჩვენი მიწა-წყლის სიყვარული და აქედგან ისეთივე ძრიელი სიძულილი ჩვენი ხალხისადმი, რადგან უკანასკნელი მამაცად აღუდგებოდა ხოლმე მოწადინეთ წინა და თვის ბინას სიკვდილამდის არ ანებებდა არავის. ამიტომ სულაც არ არის საკვირველი, რომ ბ-ნს მეისნერს მოსწონებია კახეთი და ჩვენი „ნუნუა" დაუმჯობინებია ბავარიის ლუდისათვის. კაცს გემო ჰქონია პირში და ღმერთმაც ნუ დაუკარგოს. ჩვენ რა გვენაღვლება, რაც მომეტებული რიცხვი იქნება ჩვენი ღვინის მომხრეთა, მით უკეთესია ჩვენთვის—იტყვიან ხომ მაინცა, რომ ყოფილა ქვეყანაზედ ერთი კუთხე, რომელსაც კახეთი ჰქვიან, და ამ კუთხეში სცოდნია ისეთი მშვენიერი ღვინო, რომ იმისი სმით კაცი ვერ გაძღებაო. მაშინ შენატრებენ იმ ხალხს ვისაც ეს ღვინო მოსდის—შურის თვალით ახსენებენ ჩვენ სახელსაც. უცებ ვინმე ნემეცი ფრიცი ანუ ალბერტი გერმანიაში იტყვის ჩვენს სახელს, აქედგან ფრანცუზიც მოჰკრავს ყურს, მერე ინგლისელი, ამერიკელი და ასე წავა ჩვენი სახელი და მოედება ქვეყანას. ამიტომ ჩვენ არამც თუ არ უნდა გვენაღვლებოდეს, სიხარულით აღარ უნდა ვიდგეთ ფეხზე, რომ ბ-ნს მეისნერს თვალში მოსვლია ჩვენი მხარე და იმისი ღვინო.

ეს საამო და სასიქადულო საქმეა, თქვენმა მზემ. ამიტომაც არის, რომ ჩვენებური მემამულე თავად-აზნაურობა სულს არა ზოგავს ბ-ნ მეისნერისათვის. ოღონდ შენ კი აქ გადმოდი, წამოგვეშველე და ჩვენ არამც თუ ღვინოებზედ, თვით მამულებზედაც ხელს ავიღებთ და შენ დაგითმობთო. მაგრამ ბ-ნი მეისნერი გამოცდილი კაცია და ასე ადვილად ვერ მოუჭრი იმას კბილს. ბ-ნს მეისნერს მუდამ ჰქონია საქმე ანგარიშის ხალხთან და იცის, რომ ყველაზედ უმაღლესი ქვეყანაზედ არის ფული და იმისი სიძლიერე. იმან იცის, რომ ტკბილი სიტყვით მართალია შესაძლებელია გულის მოგება ადამიანისა, მეტადრე თუ უკანასკნელი ცოტა ხეპრეა, მაგრამ ამ სახით მოგებული გული უსაძირკვლო და ღლე ნაკლულია. იმან კარგად იცის, რომ ადამიანის სულსა და გულს ყველაზედ უმეტესად დაიპყრობს ფული, ფული და კიდევ ფული. სწორედ ასეთი ცოდნის შედეგია ბ-ნი მეისნერის პროექტი, რომლის აზრი ის არის, რომ შესდგეს მთელი საზოგადოება ფულიანი კაცებისა ჩვენებური ღვინის გასაუმჯობესებლად და მთელ ქვეყანაზედ გასატანად სავაჭროდ.

აბა, ერთი გულის ყურით გადაათვალიერეთ ბ-ნი მეისნერის პროექტი, თუ არა ნახოთ, რა ოსტატურად არის შედგენილი ეს პროექტი. ჯერ შეგვხვდებათ თბილი სიტყვები, მეტად პოეტური გრძნობებით წარმოთქმული, რომაო, კავკასიის აქეთა მხარე ჩინებული მხარეაო და ვაზი სცოდნია საუცხოვო. ამ სიტყვებს აღტაცებაში მოჰყევხართ თქვენა. რათა?—იმიტომ კი არა, რომ თქვენ თითონ ეჭვი გქონდეთ თქვენი ქვეყნის სიკეთეში. არა. თქვენ ბ-ნ მეისნერზედ ნაკლებ არ იცით ღირსება თქვენი სამშობლოსი და მეტადრე თქვენი დალოცვილი ვაზისა, რომელიც თითონ ბიბლეურმა ნოემ აკურთხა თავის სიბერის დროს. ეს ყოველივე თქვენ უკედ იცით, ვიდრე ბ. მეისნერმა. ამ ვაჟბატონმაც კარგად იცის, რომ თქვენ გესმით ესენი, მაგრამ იმან ისიც იცის, რომ თქვენ გული მოგეფხანებათ, როდესაც გიქებენ საკუთრებს. ასეც არის,—როცა გინდა დაუახლოვდე ლამაზ ქალს, უნდა პირველად დაიწყო მისი შვილის ქება და ალერსი. აქედგან ნელ-ნელა გადახვალ დედაზედაც და

არხიმანდრიტი გრიგოლი (13 ხმა), არხიმან. მაკარი (10) დეკანოზი პავლიევი (10) ი. ა. ნიკიფოროვი (8), მღ. პეტრიევი (7) და ვაჭ. ფორაქოვი (7); სარევიზიო კამისიაში: დეკანოზი არდაზიანი (7 ხმა), დეკან. იმნაძე (7) და ვაჭ. ქართველიშვილი (7).

დაბოლოს ყოვლად-უსამღვდელოესმა მიმართა დარიგებით სემინარიის მოწაფეებს: მუდამ დიდად უნდა აფასებდეთ ამ ძმობის ღვაწლს თქვენზედა და სცდილობდეთ თქვენი ერთგულის შრომით, ცდით და კეთილის ზნით პასუხი გასცეთ ძმობასაო. („კავკაზი“).

სულით და გულით მონატრე ვართ ამ კეთილი საქმის კეთილად წარმართებისა.

* * *

გუშინწინ, პარასკევს, 3 ქრისტიშობისთვეს, წითელ მთაზედ აკურთხეს ქართველთ იისორების ეკკლესია.

კურთხევის შემდეგ მხიარულად დაბრუნდა აუარებელი ხალხი, რომელსაც წინ მოუძღოდნენ ამქრები თავის ბაირაღებით და ზურნა.

* * *

მეოთხე ლექცია ბ. ვარაპაევისა დანიშნულია ორშაბათს 13 დეკემბერს.

* * *

„შრომას“ატყობინებენ, რომ მთავრობას დაუმტკიცებია იმ ექიმთ საზოგადოების წესდება, რომელიც ამას წინად ქუთაისურმა ექიმებმა წარადგინეს, თუმცა ოფიციალური ქაღალდი ამ საგანზედ ჯერ არ ჩამოსულა ქუთაისში.

* * *

ამავე გაზეთში ვკითხულობთ.

„იმერეთის სამღვდელოების კრება ძალიან უფერულად გათავდა წლეულს. არავითარი ყურადღების ღირსი საგანი არ გადაუწყვეტიათ ისე, როგორც ჩვენ იმედი გვქონდა. ვფიქრობდით, რომ სასულიერო სასწავლებლის უფროსი განთავისუფლებული იქნებოდა იმ წვრილმანის საქმეებისაგან, რომელიც ეკონოს უფრო შეშვენის; ვინემ სასწავლებლის უფროსს, რომელიც სრულიადაც არ უნდა ყოფილიყო სასწავლებლის მეურნეობით გართული და ბევრი დრო ჰქონოდა, რომ სწავლებისათვის ჯეროვანი ყურადღება მიექცია. ამას გარდა წმიდა სანთლის ვაჭრობის საქმე ისევ იმ მდგომარეობაში დასტოვა კრებამ, როგორც წინედ იყო. კრებაზედ დამსწრე კაცები ამბობენ, რომ წლევანდელმა სამღვდელოების კრებამ თითქმის იმნაირივე ხასიათი გამოიჩინა, როგორიც ჩვენს სათავად-აზნაურო ბანკის კრებას სჭირს, ე. ი. მსჯელობას და უკეთესის გამორჩევას უფრო ნაკლები ყურადღება ჰქონდა მიქცეული, ვინემ რამდენსამე კაცის შეგონებას და „არგვინდაურობით“ საქმის გადაწყვეტას.“

* * *

ახლოხანში მიღებულ იქმნენ სამზღვარ გარეთიდამ ქვემოდ აღნიშნული ქართული წიგნები, დაბეჭდილნი სტამბოლში და მონთობანს, და ისყიდებიან შემდგომ ადგილებში: ტფილისში: კათოლიკების ძველს ეკკლესიასთან პატერ პავლე ქალაიჯოვთან, ბ.ბ. გრიქუროვისა, ჭიჭინაძისა და ცენტრალურ წიგნის მაღაზიებში. ქუთაისში: კათოლიკების ეკკლესიასთან. გორში: კათოლიკების ეკკლესიასთან, და ახალციხეს: მელქონ შავიოსოვთან. ყოველგან ერთ და იმავე ფასებად:

ა) საყოველთაო ისტორია, ყდით— 1 მ. 10 კ.

ბ) იგივე ისტორია ხუთ წიგნად გაყოფილი, ყდით—30 კ.

გ) ქართული გრამატიკა, ყდით— 40 კ.

დ) გეოგრაფია, ყდით—55 კ.

ე) სიბრძნე კაცობრივი, ყდით— 1 მ. 10 კ.

ვ) რეტორიკა, ყდით—50 კ.

ზ) ფილოსოფია, ყდით—50 კ.

ჱ) ბრძენი კაცი, ყდით—40 კ.

თ) წმიდა ევსტატეს ცხოვრება გალექსილი, ყდით—60 კ.

ი) ქავილების კონა, ყდით—50 კ.

ია) ხელ-სამძღვანი ფრანც. ენისა, ყდით—50 კ.

იბ) ფრანციული გრამმატიკა, უყდოდ —40 კ.

იგ) წმიდათა ცხოვრება, უყდოდ— 1 მ. 10 კ.

იდ) ეზოპოს იგავნი, უყდოდ—30 კ.

იე) წინამძღვარი ზეცისა, უყდოდ— 40 კ.

ივ) გზა ცხოვრებისა, უყდოდ— 40 კ.

[illegible]

იზ) თან-სატარებელი ლოცვის წიგნი ყდით—1 მ. 10 კ.

იჱ) წალკოტი ლოცვათა, ყდით— 90 კ.

ით) საქრისტიანო მოძღვარება დამატებითი ლოცვებით, უყდოდ—40 კ.

უცხოეთი

საფრანგეთი. საფრანგეთის რესპუბლიკელთა დასს დიდი ზარალი მიეცა ლუი ბლანის სიკვდილით. რესპუბლიკელთა უკიდურესს მარცხენა მხარემ დაჰკარგა ერთი საუკეთესო, უპირველესი, უძვირფასესი წარმომადგენელი თვისი. გამოჩენილი ისტორიკოსი ლუი ბლანი, რაი ასპარეზზედ გამოვიდა, იქიდანვე ერთი აზრი, ერთი მიმართულება დაიკავა—მისი წადილი იყო საფრანგეთის ხალხის, მდაბალი, მუშა ხალხის, ამაღლება, განვითარება, მუდამ ამათი ხელმძღვანელი იყო იგი და დღესაც, როდესაც წელთ სძლიეს დაუშრეტელი მუშაკი თავის ქვეყნის ბედნიერებისათვის, დღესაც იგი თავ-გამოდებით ომობდა, თითქმის მეთაურებდა იმ დასს, უკიდურესს მარცხენას, რომელსაც ადრიდგანვე მიეკედლა. ლუი ბლანის სახელი საფრანგეთის ისტორიაში მოიხსენება იქ, სადაც—სხვა საფრანგეთის გამოჩენილ, დიდებულ შვილთა სახელი. მთელი საფრანგეთი დასტირის ამ ქამად ლუი

უფრო ადვილად მიაღწევ შენ უმთავრეს განზრახულებას. სწორედ ამ გვარი არშიყობიდგან დაგვიწყო ბ. მეისნერმაც. ჩვენ გავალეთ ყვავებივით ყბა და აგერ თითქმის მზადა ვართ, რომ გაუშვათ პირიდამ ყველის ნაჭერი, რომელიც ბედს ურგუნნია ჩვენთვის.

ჩვენი ღვინოების ალერსიდგან ბ. მეისნერი ხერხიანად გადადის ჩვენი ჯიბეების არშიყობაზედ. აი, ნამდვილი პროექტიც აქედგან იწყობა. მაგრამ ჯიბის არშიყობას უფრო ოსტატური ჰანგები უნდა, ამიტომ რომ ეს არშიყობა მოასწავებს ერთ უბრალო საქმეს, რომელზედაც ადვილად ვერ დაიყოლიებ ეხლანდელ ვერცხლის მოყვარე ადამიანს. ეს არშიყობა მიქცეულია იქითკენ, რომ შენი ჯიბის შინაარსი გადმოვიდეს როგორმე ჩემ უშინაარსო ჯიბეში, შენ ცოტა ხნის უკან დაგტლაკუნებდეს გვერდზე მარტო ჰაერით გატენილი ჯიბე და ჩემი ჯიბის ჰაერი კი განდევნოს იმ შინაარსმა, რომლითაც ერთხელ შენ თავი მოგწონდა. ეს ძალიან ძნელი რამ არის, ამაზედ ვერ დაიყოლიებ კაცს, თუ პირ-და-პირ მიიწევ მასზედ. აქ ან უდაბურ ადგილას უნდა შეეყარო ადამიანს, იხმარო ხანჯალი და სხვა რამ იარაღი, დასძლიო იგი და წაჰგლიჯო ლუკმა პური, ან არა და ოსტატურად გამოაცალო ხელიდგან ისე, რომ პირიქით იგივე ელოდებოდეს შენგან სიკეთეს, გამდიდრებას, გაბედნიერებას. და რადგანაც ბ. მეისნერმა კარგად იცის, რომ ჩვენისთანა ველურსა და ავაზაკ ხალხთან არა გაუვა-რა ხმალ-და-ხმალ, ამიტომ თავისი პროექტი შეუმკია ისეთი თაიგულებითა და ვარდის კონებით, რომლების ცქერით ჩვენ ვეღარ გავმძლარვართ. მარტო სახელი კი არ გექნებათ, არამედ დიდი სახრავიც დაგრჩებათ ხელშიო. თქვენ ოღონდ მე გამიგონეთო და მეტი სიმდიდრე რაღად გინდათო—ისხედით თქვენთვის მხართევანზედ და გასწიეთ ქეიფიო, ახრამუნეთ, რამდენიც გენებოსთ, მაინც თქვენ სარჩოს ვეღარც კი აუხვალთო. რაც უნდა ქინკი ღვინო გქონდეთ, მე გაგისაღებთო და ერთის მაგივრად ათ ფასს მოგცემთო. რაც უნდა ცუდი ყურძენი მოგდიოდეთ, თუ თქვენი კეთილი გულიც ინებებს, არც კი გაგრჯით, რომ თქვენ დაჰკრიფოთ ვენახებიო, მე თითონ დავკრეფავ და, რასაკვირველია, ფასს იმდენს მოგართმევთ, რომ თქვენ თვალებსაც არ ენახოს ჯერაო. ამ ადგილას ცოტა სირინოზის ხმაზედ გადადის ჩვენი ბ. მეისნერი. იადონი და ბულბულები ჩამოდიან ძირს, გაიმართება ტკბილი, გრძნობით სავსე სიმღერა, გაიმართება ერთი ციური ორკესტრის ხმა, რომელიც აფუფუნებს გრძნობებს იქამდის, რომ გონება სრულებითა ჩუმდება, აღარ უშლის გრძნობებს სიამოვნებას და ამ დროს, როდესაც გონება აღარ მუშაობს და მყარდება მეუფება გრძნობებისა, ყრუდ, გამოურკვევლად მოისმის ერთი უშველებელი აზრი, რომელიც ველარავის გაუგია ნეტარების გამო და რომელიც მდგომარეობს შემდეგში: ვინიცობაა, თქვენი ვენახები მოვლა აღარ მოგინდეთ ანუ დაგეზაროთ, ანუ ჩემგან გადმოცემული სიმდიდრისა გამო, აღარ იკადროთ, რაკი თავად-აზნაურებიცა ბრძანდებით, მაშინ შეგიძლიანთ გადმომცეთ თითონ თქვენი ვენახებიც მეო, უბრალო კაცსაო, და მიიღოთ სამაგიეროდ ფულიო, დიდი ფასებიო.

მაგრამ რაკი ჩვენი ხალხი უფრო ესტეტიკური ხალხია, უყვარს მუზიკა და ეპყრობა მას მთელი თვისი არსებით, ამიტომ, რასაკვირველია, დადუნებული გონება ვერ ჩახვედრია ჯერ ამ აზრს და აქედგან ვერც მის განუსაზღვრელ სიმწარეს. მუზიკას, სირინოზის სიმღერას ზედ დაემატა ჩვენი უცოდინრობაცა და ეხლა ჩვენი გული მზად არის გაელოს და ჩაისვას ბ. მეისნერი თავის ძვირფასი პროექტით. ვენახებსაც გავაუმჯობესებო, ყურძენსაცაო, ღვინოსაცაო და შეძლებას მოგცემთო, რომ უკეთესი ღვინო მოგერთმეოდესთ სუფრაზედაო. ამავე ღვინოს გავიტან სხვა ქვეყნებში და მოვრწყამ ხმელეთსაო. რადგანაც მე დიდი ალებ-მიცემობა დამეწყობა, ბევრ ფულებს მოვიგებ, ამიტომ რა დამიშლის, რომ თქვენ იმოტელა ფასები გადლიოთ თქვენ ჭყაპ-ღვინოში, რომ იმათი თვალიც ვერ მოახერხოთო.

ჩვენში მარტო ორი-სამი კაცი გამოჩნდა, რომელთაც სცოდნიათ ბ. მეისნერისთანა ოსტატების ხერხები. სცოდნიათ იმათი ნამდვილი წადილები, მათი შინაგანი განძრახვა. ამ კაცებმა გაბედეს ჩვენი სიტკბოებისა და ლოდინების დაშლა, ჩაფუჩეჩება. იმათ მასხარად აიგდეს ჩვენი უმეცრება, წინდაუხედველობა, ჩვენი გამჭრიახობის სიჩლუნგე. იმ დროს, როდესაც ჩვენ გაგვართო ბ. მეისნერმა მომავალი მოგების ანგარიშით, როდესაც ჩვენა ვთვლიდით მომავალ შემოსავალს, ვიყავით გართული იმ საამური დარდით, თუ რა ვუყოთ, რაში მოვიხმაროთ, რაზედ დავხარჯოთ ის უშველებელი მოგება, რომელსაც ჩვენ ბ. მეისნერი გვპირდებაო, ამ სასაცილო დროს ვიღაც უმნიშვნელო ბიჭ-ბუჭები, რაღაც ბბ. იოსელიანი, ელიოზოვი, ხუდადოვი და შალიკოვი, გამოსულან მოედანზედ და გველაპარაკებიან რაღაც პოლიტიკური ეკონომიის მეცნიერების კანონებზედ, გვეუბნებიან, რომ ბ. მეისნერის განზრახვას ჩვენი გაქრობის მეტი არა მოაქვსრაო, გამდიდრებას ვინღა სჩივის, ნეტავი ისიც არ წაგვერთვას ხელიდგან, რაც გვაბადია, თორემ მოგებას ვინღა სჩივისო. არამც თუ ვენახებს, სხვა მამულებსაც დავკარგამთ, ტაბარუკები შევიქნებითო.

ამიტომაც მოხდა, რომ ჩვენი მხრის „სამეურნეო საზოგადოებამ“ გადაწყვიტა ცალკე სხდომის დანიშვნა, სადაც ზემოხსენებული ბიჭ-ბუჭები უნდა გამოეწვევნათ მოედანზედ, საქვეყნოდ და ერთიანად პირში ბურთი დაეცოთ, რომ შემდეგ აღარ გა-

ბლანის გვამს და განსაკუთრებით მუშა ხალხი. დიდხანს იქნება ხსენება კეთილი მოყვაწე პირისა, რომელმაც დაუტევა თავის ქვეყანას ბევრი ნაშრომი—ისტორიული თხზულებანი.

—

ეგვიპტე. არაბი-ფაშის საქმემ ისეთი ბოლო მიიღო, რომელსაც არავინ მოელოდა. უველას ეგონა არაბის გაასამართლებენ, როგორც ერთ უბრალო მოჯანყეს, ხალხის ამრევს, სახელმწიფო წყობილების მოწინააღმდეგეს და სიკვდილით დასჯა არ ასცილდებოდა მას. ესეც მოხდა. სასამართლომ სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტა. ამის შემდეგ, ვილას ეგონა, თუ ქედივისაგან რამ შეწყალება მოელოდა არაბის კიდე. ერთი უმთავრესი ბრალთაგანნი არაბისა ისიც იყო, რომ მას ქედივის ტახტიდამ ჩამოგდება, მისი სიკვდილიც განეზრახა. დღეს-კი ამ ქედივმა შეუმსუბუქა არაბის დასჯა. სამუდამოდ განდევნეს არაბის-ფაშა ეგვიპტიდამ. სიკვდილით დასჯა ისევ არ ასცილდება მას თუ ოდესმა დაბრუნდა ეგვიპტეში თავის ნებით. არაბი გატყდა სასამართლოში — მე მოჯანყე ვიყავ, ავრიე ხალხი, ქედივისა და ეგვიპტის წესდებულებათა წინააღმდეგ ვმოქმედებდი და სხვ.... თითქო ყურებს არ უჯერი კაცი, როდესაც ეს გესმის. როდესაც არაბიზედ ჰფიქრობდი, თვალ-წინ წარმოდგენილი გყავდა ერთი მეტად ენერგიული კაცი, მტკიცე ხასიათებით და ყოველი ძალდატანების მოწინააღმდეგე, მებრძოლი თავისუფლებისათვის და ხალხის კეთილდღეობისათვის. დღეს ეს არაბი—ფაშა თავს იხრის, ტყდება—მოჯანყე ვიყავ, ცუდ—უბრალოდ ავრიე ხალხი უმიზნოდ ვმოქმედებდიო, ჰმადლობას ინგლისს და ქედივს შეწყალებისათვის და ეუბნება გამგზავნეთ სადაც გნებოთო, იმედობს, რომ ინგლისი არასოდეს არ ინანებს, რომ ესე რბილად მოექცა მას, არაბის, რომელიც მისი მოსისხლე მტერი იყო.

ნარევი

—

მოსვენება აღარ მომცა იმ ჩემმა მეგობარმა—რა უყავი, სხვა ასოებს, რად აღარ მიაბი კუდიო. შენ მხოლოდ ერთი გვარის კაცები ამოგირჩევია თითქმისაო, ე. ი. ერთი ხელობისა თითქმის. არა, მანდ ყველასი სახელ გვარია ვინც მცირედ კი არის ნაცნობი ამერ-იმერში. ვუსრულებ—ვაგრძელებ.

დ. ს.
დაშვენა სათავე(?).
დ. ყ.
დაუდო ყავარჯენი.
ბ. თ.
ბლოეს თეატრს.
მ. ყ.
მოწყვიტა ყეფა.
ე. გ.
ერთი გამოდგა.
ნ. წ.
ნასუქი წალით.
ნ. ს. ბ. ღ.
ნეტავი სამივე გოგრად ღირდეს.
მ. ფ.
მიირთვა ფულიოოო!..
დ. მ.
დაფასა მილლი. *)
ა. ლ.
ადვოკატობას ლამობს.
ს. ე.
სხვისას ეცაოოო!...
ბ. ბ.
ბასუქდა ბატონი.
ი. ყ.
ი...ი...ი... ყრა...ყრა...ყრა...
თ. ზ. ჭ.
ზღეთ ჭაჭებში.
ვ. მ.
ვეცი მარკოვს.

* * *

ხალხური ლექსები

I

თონეს ფიჩხი ჩავაყარე
სამჯერ ამოპრიალდაო
გიოს ბატონმა შემოჰკრა
სამჯერ შემოტრიალდაო.

II

ქართლისა შუა გზაზედა,
ცოლი მომიკვდა თინაო,
წვრილი ობლები იქ დამრჩნენ,
ვერ წამოვღალე შინაო.

III

ნეტავი ქალ[illegible]
ყანები მოგვცა ზიარი,
შიგ სამარგლი გარივა
ნაპირი მისცა ტყიანი.

IV

მაღლა გზივარ და წიგნსა ვწერ
წვერი მიტუდება კალამსა,
ქალო თუ შენს თავს ვიშოვი,
ყეინს არ მივსცემ სალამსა.

V

ჭოი დედაო, დედაო,
რა კარგი რძალი გვდებაო,
ნუ გეშინიან შვილოო
ბადალი გამოჩნდებაო.

VI

ილურთა და ბულურთა
მაღლი ჭყვანდათ ზიარი,
ერთმანერთის ჯაზრითა
მაღლი მოკვდა მშიარი.

*) „ჩემი აზრი ჯონ სტუარტ მილზე.“

ტფილისის სამკურნალო.

ავადმყოფები მიიღებიან დილის რვა საათიდამ თორმეტ საათამდის.

ორშაბათს. გარაღევიჩი და ლისიცევი—შინაგან ავადმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავადმყოფობისა; ბახუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავადმყოფობისა; ბაბაევი ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავადმყოფობისა.

სამშაბათს. მინკევიჩი—ხირურგიული ავადმყოფობისა; ლისიცევი—

ბედნათ ამისთანა სიცრუის ღალადება.

მე რომ კვირა დღისა არ მეშინოდეს, აქ შევიჭმუხვნიდი შუბლსა და ისეთი ბრძნული სახით დავიწყებდი ლაპარაკს, რომ თითონ ეშმაკებსაც გულები დახეთქოდათ. მაგრამ კვირა დღეა ეს დაწყევლილი და აბა, ამისთანა დღეს როგორ მოვკუმო ტუჩები, როგორ დავიჭირო სიცილი! თუმცა სასაცილო კი არ არის-რა, ღმერთ წინაშე. თქვენ თითონ იფიქრეთ. მე მწადიან მოვილაპარაკო მკითხველებთან „სამეურნეო ქრებაზედ“, რომელიც მოხდა 30 წარსულ თვეს, ვილაპარაკო ამისთანა ხალხზე, როგორნიც ბრძანდებიან ბბ. ზ. ჟორჟაძე, ბამბარიანცი, მონასტირცევი, ჩოლაყაევი და სხვანი. განა აქ სასაცილო არის რამე ან ვინმე! სულაც არა. ეს ჩამოთვლილნი პირნი ძალიანაც ღირსებულნი პირნი არიან. მაგრამ, დასწყევლოს ღმერთმა, კვირა დღეა, მაინც უნდა ვიცინოთ, რამეთუ არა გვსურს უმტყუნოთ კვირა დღის დანიშნულებას. მაგალითად, აბა რა არის სასაცილო ბ. ზ. ჟორჟაძის სიტყვებში, რომელმაცა სთქვა, რომაო მართალია, ავად ვარო და ამიტომ ბევრს არას ვიტყვიო, მაგრამ რასაც ვიტყვი იმითი, ზინყზედ დავსცემ ვილაცა იოსელიან-ელიოზოვ-შალიკოვის აზრებსაო. რას ამბობენ ისინიო? როდესაც რომელსამე ქვეყანაში დატრიალდება დიდი ფულით რაიმე წარმოებისთვის, მაშინ ამ ფულს შეუძლიან ხალხის გაღარიბებაო?!. ვსთქვათ, დიდი ფულის პატრონმა მოჰკიდა ხელი ღვინის ვაჭრობასაო. ის შეისყიდის ღვინოებს, ვისაც კი აქვსო, და მერე გაჰყიდისო. ამით ის ჩვენ დაგვიხსნის წვრილი ვაჭრების ხელიდგანაო და ჩვენ გვექნება საქმე ერთ კაცთან, რომელსაც ფასი გადაკვეთილი აქვს, მოდი და იყიდისო. აქ დალუპვა-კი არ არის, ჩვენი აშენებაა, რას მიედ-მოედებიანო! თუ ეგენი იძახიან, რომ, პოლიტიკური ეკონომიის კანონებით, სადაც დიდი ფული დატრიალებულა, იქ მამულებიც მდიდარ ხალხზედ გადასულა, წარმოებაც იმათ ჩავარდნიათ ხელში, ვაჭრობაცა და მოგებაც, უმრავლესი ნაწილი ხალხისა-კი გატაბარუკებულა, დღიურ მუშად ვადაქცეულა, რომელსაც აღარც სახლი აქვს, აღარც კარი, არც მიწა და არც წყალი, გარდა ორი ხელისა, რომლის ქირავნობაც იმას ძლივ ვაინაჩრობით აძლევს მწარე, ოფლში ამოცურებულ და დაფურთხებულ ლუკმასო,—რა უყოთ, რომ მაგრე ყოფილა. ეგ ეკონომიის კანონები მეცა მწამსო, მაგრამ ჩვენში ეკონომიურ კანონებს რა ხელი აქვთო. პოლიტიკური ეკონომია სხვაა და ჩვენი ღვინოები სხვა არიანო. აბა თუ ბიჭები არიან, მაგ მეცნიერებაში მიჩვენებენ რასმეს კახურ ღვინოებზედაო! მაგათი ლაპარაკი ცარიელი ფრაზებიაო!—ამასა ლაპარაკობდა ბ. ზ. ჟორჟაძე და მე რომ ნაცნობობა მქონოდა იმასთან, წავჩურჩულებდი ყურში შემდეგ მაგალითს: ვსთქვათ, ვილაცა იოსელიანს გაუგონია, რომ თოვლში შიშველი კაცი დაძრება, გაიყინება, ავად გახდება და კიდეც მოკვდებაო. ამის გულისათვის მაშ ეგ ვაჟ-ბატონი გადაგვიდგება წინა და წყალ კურთხევის დღეს დაგვიშლის— არ გაშიშვლდეთ და მტკვარში არ გადასცვივდეთ, თორემ გასცივდებითო! არის რაიმე აზრი ამისთანა უთავბოლო გაბრთხილებაში!..

მაგრამ ბ. მონასტირცევს თითქო ჩემთვის წაერთვას ეს მაგალითი ადგა და ბ. ანდრონიკოვს ეუბნება—ვინ გატანთ, ყმაწვილო, ძალას, თუ არა გსურთ, თქვენ ნუ გადასცვივით წყალშიო, ვისაც უნდა, ის გადავარდებაო, ე. ი. თქვენ ნუ გაჰყიდით მამულებს, დაეჭიდენითო და სხვებმა თითონ იციან თავიანთ საქმისაო. როდესაც ამისთანა ბავშურ მოსაზრებაზედ ბ. იოსელიანმა უსირცხვილოდ აღვიარა, რომ ბ. მონასტირცევთან არც კი ვიკადრებ პოლიტიკური ეკონომიის ჭეშმარიტებაზედ ლაპარაკსაო, მაშინ უკანასკნელმა საფუძვლიანად გაიოცა და წამოიძახა:—„უკაცრავად, მაშ მეც თუ არ ვიცი ეგ მეცნიერება, ვინღა იცისო“. ამაზედ ბევრი ვიცინეთ, მაგრამ სასაცილო კი არა იყო-რა, თქვენმა მზემ. უფრო ნაკლებად იყო სასაცილო იმავე ბ. მონასტირცევის „მოსაზრება“, ვითომც ღვინის სიძვირე მოსპობს ჩვენში ლოთობასაო, ან რა საჭიროა, რომ ქართველმა კაცმა ღვინო არ სვასო. ამავე აზრისა იყო დიდებული ეკონომისტი ბ. ბამბაროვი, რომელიც თუმცა სამაგლად ლექავდა სიტყვებს, მაგრამ ამით, პირველი, თავის ავტორიტეტს იცავდა, მეორედ, ამტკიცებდა უმეცარ აზრს, ვითომც ღვინის სიძვირე უფრო ხალისს აღძრავს ხალხში, რათა უკეთ მოუაროს თავის ვენახებს, არა თუ გაყიდოს ისინიო. ბ. ჩოლაყაევი ხომ ისეთი აპლომბით შემოვიდა, თითქო ჰაერში უნდა აისროლოს საცოდავი მოწინააღმდეგენი მეისნერის პროექტისა. მხოლოდ ეს იყო ძნელი, რომ პოლიტიკური ეკონომიის ჭეშმარიტებანი იმას ბურთის თამაშობად მიელო და ჰგონებოდა—ეს არის ეხლა კი ამიშენდება ოჯახი და ჩემ დაწყნებულ ღვინოს გავასაღებო.

მაგრამ ყველა ამათ დავიწყებოდათ ერთი გარემოება, რომელიც მოასწავებს, რომ რაკი ერთხელ დატრიალდა დიდ ზომა წარმოება, იქნება ჯერ ხანად ფასები აგიწიონ, რომ მოიშორონ წვრილმანი ვაჭრები თავიდგან, მერე, როდესაც ამათ აიცილებენ, მაშინ ცხვირში ჩაგვაწურებენ ძმარს, ისე დასწევენ ფასებს, რომ ჩვენი დღენი გვაწყევლინონ და შეგვაძულონ ვენახიც, ნოესგან ნაკურთხი ვაზის ძირიც და ღვინის წარმოებაც. აედგეთ უნდა და ოღონდ მოვიგდებინოთ თავიდგან ვენახები, მეოთხედ ფასად ჩვენვე ვეხვეწებოდეთ ბ. მეისნერს და იმის კამპანიას.

ამ ხანებში კიდევ იქნება სხდომა და ვნახოთ, რას მოვესწრებით.

სტ. ჭრ—შვილი.

შინაგან ავადმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავადმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავადმყოფობისა; ბაბაევი და დანიელ-ბეგოვი—მარდვების სისუსტის და შინაგან ავადმყოფობისა.

ოთხშაბათს. ლისიცევი და მირიმანოვი შინაგან ავადმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარდვების სისუსტის ავათმყოფობისა.

ხუთშაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარდვების ავათმყოფობისა.

პარასკევს. მინკევიჩი—ხირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიცევი, მირიმანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარდვების სისუსტის ავათმყოფობისა.

შაბათს. ლისიცევი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და ხირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბებიაობის, ქალების და ყმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაევი—მარდ. ს სუსტის ავათმყოფობისა.

განცხადებანი

—

არწრუნის თეატრი.

კვირას, 5 დეკემბერს

ქართული დრამატიული დასისაგან წარმოდგენილი იქნება

I

არსენა

დრამა 3 მოქმ. თხზ. ა. მოჩხუბარიძისა.

II

ბ უ ტ ი ა ო ბ ა

ვოდევილი 1 მოქმ. თხზ. ა. წერეთლისა

დასაწყისი 8 საათზედ.

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამა თვის 11-სა რიცხვსა, 12 საათზედ დილით, იქნება ვაჭრობა იჯარით გაცემისათვის 1 იანვრიდამ 1883 წ. 3 წლის ვადით, გადასახადის მოსაკრებად შემდეგი საგნებიდამ.

1) საქონლის დაკვლისათვის საქალაქო საკლავებზედ.

2) საქალაქო სასწორებიდამ და საზომებიდამ.

3) გადასატან-გადმოსატან (**ИЗВОЗНЫЙ**) წარმოებიდამ.

და 4) ცხენებიდამ.

პირთ, რომელთაც ჰსურთ ივაჭრონ ამ საგნებზედ, შეუძლიათ დაწერილებითი პირობანი შეიტყონ გამგეობის კანცელარიაშია მუდამ დღე 9—2 საათდღისა. (3—1)

დაიკარგა ძაღლი, პონტერი თეთრი გულით.

მნახველს ვთხოვთ წარმოადგინოს „დროების" რედაქციაში რისთვისაც მიიღებს რიგიან ჯილდოს. (5—3)

დაიბეჭდა და ისყიდება გ. ჩარკვიანის წიგნის მაღაზიაში.

სალამური

№ 1.

გამოცემის ზ. ჭიჭინაძისაგან.

ფასი 25 კაპ.

ნაფიცი

ვექილი

სერგეი ვასილის-ძე ჩემესოვი

ბოღდან გალუსტის-ძე იაკულოვი

ივანე იაკობის-ძე დოლგოლენკო

საერთოდ იღებენ საქმეების მმართვას 8 დეკემბრიდამ ამა წლისა. მიღება 8—11 საათ. დილისა და 6—8 საათ. საღ. ზუბალოვის სახლ. სასახ. ქ. და ერევნის მოედანის კუთხეში. შესავალი ერევნის მოედნით. (3—2)

ქალაქის სამასწავლებლო კამიტეტი.

იწვევს მსურველთ საქალებო პროფესიონალურ სკოლაში შესვლისა ჩაეწერონ 10 დეკემბრამდის სკოლის სადგომში სომხის ბაზრის და კათოლიკის ქ. ქ. კუთხეში, შიოევის სახლებში, მუდამ დღე 10—12 საათ. დღისა. იქვე და ქალაქის გამგეობაში შეიძლება შეტყობა მიღების პირობებისა. (3—3)

გ.ბ. მუშტართ ჩაისა

ჩვენის ფირმის უმორჩილესად ვთხოვთ მიაქციონ ყურადღება ბანდეროლობაზე ასოთ ქ. და ს.

ძმანი ქ. და ს. პაპოვები, სავაჭრო სახლი მოსკოვში. (10—3)

ვ. შავერდოვის გაზეთის საავენტოში ტფილისში (გოლოვინის პროსპექტზე ალექსანდროვის ბაღთან საკუთარს პავილიონში).

მიიღება ხელის მოწერა

1883 წლისა

ყოველ გვარ ჟურნალებზედ და გაზეთებზე ადგილობრივ, რუსულ და ამხლვარ ვარეთებზედაც. (20—9)

ექიმი—გეგია

გადავიდა ახალს სახლ. ზუბალოვისა ერევნის მოედ. და სასახლის ქუჩის კუთხეში. შესავალი ერევნის მოედანით.

იღებს ავად-მყოფებს განსაკუთრებით **დედაცთა და ბავშვების** სატკივრებით მუდამ დღე, უქმეებ' გარდა, დილის 9 საათ. 11-მდის. (10—3)

ინგლისის

მაღაზია

Maison de confiance

შეანდარეთ წვენი ჩაი	—1 მ. 10 კ.	მოსკოვის ჩაის	—1 მ. 40 კ.
— —	—1—20	—	—1—60
— —	—1—40	—	—1—80
— —	—1—60	—	—2— ,,
— —	—1—80	—	—2—50
საუკეთესო	—2— ,,	—	—3— ,,

იქვე ისყიდება სხვა საქონელიც: თოფები, რევოლვერები, კრაოტები, ჭურჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დანები, კოვზები, ტაშტები, კალმები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაკაო, კანფეტები, მურაბები, მაგნეზია, ურაგირები, კლეიონკა, წინდები—კაცის და ქალის, ხელ-სახოცები, მაკინტოშინ კალენკორი—სულ ყველაფერი 25, დამ 50 პროცენტით უფრო იაფადვიდრე სხვა რომელსამე მაღაზიაში.

ვინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთიდამ 1,000 მანეთამდინ საქონელს გამოიწერს, გასაგზავნს არაფერს არ იხდის. (100—17)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საგებაგ ხორაგეულებათა, რომელნიც იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, დუქნებში და დარაბებით 1 დეკემბრიდამ 1 იანვრამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის

პირველის ხარისხის		—1 გირ.	5 კ.
მეორის	„	—1 გირ.	$3^1/_2$
მესამის	„	—1 გირ.	—

იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვარი:

პირველის ხარისხის		—1 გირ.	5 კ.
მეორის	„	—1 გირ.	4 კ.

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში		1 გირ.	5 კ.
მეორის	„ „	—1 გირ.	$4^1/_2$
მესამის	„ „	—1 გირ.	4 კ.

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის		—1 გირ.	9 კ.
მეორის	„	—1 გირ.	8 კ.
სუკი	— —	—1 გირ.	15 კ.
ცხვრის ხორცი		1 გირ.	9 კ.

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის		—1 გირ.	10 კ.
მეორის	„	—1 გირ.	9 კ.

ინგლისის მაღაზიაში

თმის ამომყვანი მაქმასტერი

ამაგრებს თმას და ადრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ. (100—16)

აქვე ისყიდება ქინის პომადა თმების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სჩოტკები თავის ტკივილის მოსასპობლად, ტუალეტის საპონი, დუხები და სხვ.

ნამდვილი საკერავი მაშინები

ზინგერისა

რომელთაც დაამტკიცეს თავის უპირატესობა ყველა სხვა მაშინებზე გადიოდნენ გასულ წელში.

ნახევარ მილიონზე მეტი;

ე. ი. 561,306 მაშინა, რაც შეადგენს ერთს მესამედს თითქმის ყველა საკერავი მაშინებისა მთელს ქვეყანაზე.

ყოველის მხრით გამოსადეგი, რთული და მოხერხებული მექანიზმი ამათი თან-და-თან განკარგებაში შედიან, რაც მტკიცდება აუარებელის მოთხოვნილებით.

საზოგადოდ ზინგერის ორიგინალური მაშინები მიეწერება საუკეთესო მაშინების მთელის ქვეყნისა.

ესლა ამ მაშინებმა შეიძინეს ახლად გამოგონილი პედალები, რაც განსხვავდება უფრო ადვილის მოძრაობით უხმაუროდ, ადვილად ამოუშავებდება ამათი წყალობით მაშინები სუსტ და ბებერ არსებათაგან.

ნამდვილი მაშინები ზინგერის, რომელთაც გვერდებზედ და ქვევით აქვთ ერთი და იგივე ნიშანი, ისყიდებიან პასუხის გებით. საქარხნო ფასით და კვირაობით ფულის შემოტანითაც—1 მ. 50 კ.

გ ნეიდლინგერი, ტფილისში, ატამანის ქუჩა სახ. ზუბალოვისა. (5—2)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

ბუნების კარი, ანუ ყრმათათვის საკითხავი წიგნი უმცროსს კლასებში სახმარებელი, შედგენილი ი. გოგებაშვილისაგან, დაიბეჭდა მეოთხე შეცვლილი გამოცემა და ისყიდება გრიქუროვის წიგნის მაღაზიაში, კუკიის ხიდის ყურთან. ფასი თხუთმეტი შაური. სასწავლებლებს და კერძო პირებს, რომელნიც იყიდიან ნაღდს ფულზედ ერთად თხუთმეტს ეგზემპლიარისა, ანუ მომეტებულსა, დაეთმობა ეგზემპლიარი თოთხმეტ შაურად; ვინც ოც-და-ათს ეგზემპლიარს იყიდის, წიგნი მიეცემა ცამეტ შაურად. ყდისათვის უნდა დაემატოს სამი შაური.

კარტა საქართველოსი, მეორე შევსებული გამოცემა; ისყიდება იმავე მაღაზიაში. ფასი სამი აბაზი; ვინც ათს ეგზემპლიარს იყიდის, კარტა მიეცემა თერთმეტ შაურად, ოცი ეგზემპლიარის მყიდველს—ათს შაურად.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 4 Декабря 1882 г. *Типографія Мсликова* გამომცემელი ს. [illegible]. რედაქტორი ს. მესხი